

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 3.7.2019
COM(2019) 314 final

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY,

**kterým se doplňují směrnice pro jednání o rozvojovém programu z Dohá, pokud jde o
jednání o mnohostranném rámci pro usnadnění investic**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Dne 13. prosince 2017 přijalo 70 členů Světové obchodní organizace (WTO) na jedenácté Konferenci ministrů WTO společné prohlášení o usnadnění investic pro rozvoj¹, v němž se vyzývá ke strukturovaným diskuzím zaměřeným na rozvoj mnohostranného rámce pro usnadnění investic. Smyslem těchto diskusí je identifikovat a rozvinout prvky rámce pro usnadnění přímých zahraničních investic. Evropská unie (EU) a její členské státy tuto iniciativu důrazně podporovaly a přistoupily k ní.

EU se aktivně účastnila strukturovaných diskusí, které proběhly v roce 2018 v rámci WTO. Diskuse byly transparentní a otevřené všem členům WTO a jejich výsledkem byl kontrolní seznam otázek, které vznesli členové, obsahující možné prvky rámce pro usnadnění přímých zahraničních investic, které členové WTO identifikovali. Tento kontrolní seznam byl schválen na hodnotící schůzi dne 6. prosince 2018.

V roce 2019 byla zahájena nová fáze jednání. Členové WTO se dohodli na harmonogramu schůzí pro první polovinu roku, jež se budou věnovat rozvoji prvků obsažených na kontrolním seznamu. Tato průzkumná činnost týkající se rozvoje takových prvků zůstane transparentní a otevřená všem členům WTO. Jednání budou zahrnovat všechny prvky „kontrolního seznamu“ na základě příkladů stávajících ustanovení dvoustranných nebo mnohostranných dohod, které jsou relevantní pro usnadnění investic. Tyto příklady jsou shromažďovány v „kompendiu textových příkladů“. Hodnotící schůze proběhne v červenci 2019. Na podzim roku 2019 začnou členové pravděpodobně navrhopvat konkrétní texty pro mnohostranný rámec pro usnadnění investic. To znamená, že první fáze jednání bude pravděpodobně zahájena v září až říjnu 2019.

Jednání by měla probíhat v rámci WTO, měla by být i nadále transparentní a otevřená všem členům WTO, kteří se rozhodnou připojit. V průběhu jednání mohou zúčastnění členové na začátku nebo v pozdější fázi jednání v rámci WTO předložit jakýkoli návrh pro jednání v oblasti usnadňování přímých zahraničních investic.

Komise obdržela od Rady zmocnění v rámci rozvojového programu z Dohy (DDA) k jednání v rámci WTO, mimo jiné o obchodu a investicích². Vzhledem k tomu, že přímé zahraniční investice jsou hlavním nástrojem mezinárodního obchodu a že usnadnění investic představuje způsob, jak podpořit přeshraniční investice tím, že se napomůže zajištění stabilního a předvídatelného prostředí pro přímé zahraniční investice na celém světě³, vztahuje se na nová jednání WTO o usnadnění investic stávající zmocnění, neboť spadají do oblasti obchodu

¹ WT/MIN(17)/59 ze dne 13. prosince 2017.

² Zmocnění v rámci DDA tvoří soubor závěrů Rady z období od 25. října 1999 do 18. července 2008.

³ V nejnovějším harmonogramu zasedání v rámci strukturovaných diskusí o usnadnění investic pro rozvoj (INF/IFD/W/3) se 17. dubna 2019 na základě kontrolního seznamu otázek, které vznesli členové, stanoví, že usnadnění investic představuje zajištění stabilního, transparentního a předvídatelného podnikatelského prostředí pro přímé zahraniční investice na celém světě. Nejnovější verze kontrolního seznamu otázek, které vznesli členové, ze dne 9. listopadu 2018 byla dne 27. listopadu 2018 rozeslána všem členům jako příloha k neformální zprávě o hodnocení a dalších krocích.

a investic⁴. Proto se nevyžaduje nové rozhodnutí Rady, které zmocňuje k zahájení jednání podle čl. 218 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Byť obchod a investice nejsou na programu WTO⁵ novým tématem, jednání o usnadnění investic by mohla být v některých aspektech nová a mohou se v některých aspektech zaměřit na otázky představující zvláštní priority EU. V důsledku toho Komise v zájmu přesnějšího vymezení jednání doporučuje Radě, aby pro jednání, která se týkají jednání WTO o usnadnění investic, přijala doplňující specifické směrnice.

Cílem navrhovaných směrnic pro jednání je zajistit, aby EU mohla v průběhu jednání jednat o jakémkoli prvku usnadnění investic navrženém zúčastněnými členy WTO, při plném dodržování *acquis* a politických rozhodnutí EU při obchodních a investičních jednáních.

Pro EU je cílem jednání usnadnit investorům a podnikům přímé zahraniční investice, a to i mikropodnikům a malým a středním podnikům, a vytvořit nové příležitosti na podporu inkluzivního růstu a udržitelného rozvoje. Mnohostranný rámec pro usnadnění investic by mohl usnadnit globální investice podobně, jako WTO pomáhá usnadnit globální obchod díky dohodě o usnadnění obchodu. Aby bylo dosaženo ambiciózního výsledku se zapojením co největšího počtu členů WTO, měly by pravidla a závazky poskytovat členům dostatečnou flexibilitu.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Výše uvedené cíle jsou v souladu se Smlouvou o Evropské unii (SEU), která stanoví, že by EU měla „povzbuzovat zapojení všech zemí do světové ekonomiky, včetně postupného odstraňování překážek mezinárodního obchodu“⁶.

Evropská rada na svém zasedání ve dnech 28.–29. června 2018 zmocnila Komisi, aby pokračovala v úsilí o modernizaci WTO v souladu s těmito cíli: 1) dosáhnout toho, aby WTO více odpovídala měnícímu se světu a dokázala se mu lépe přizpůsobit; 2) posílit účinnost WTO. Ústředním pilířem tohoto procesu je modernizace tvorby pravidel WTO, která je jedním z hlavních cílů budoucích jednání o usnadnění investic.

Dne 18. září 2018 předložila Komise koncepční dokument⁷ o modernizaci WTO. V souvislosti s posílením normotvorné funkce WTO Komise mimo jiné zdůraznila, že „v návaznosti na společná prohlášení, která byla dohodnuta v Buenos Aires, už probíhá práce v oblastech [...] usnadnění investic, bude ale zapotřebí vyvinout další úsilí k odstranění nedostatků a k aktualizaci souboru pravidel WTO.“

Evropská unie ve svých jednáních o volném obchodu systematicky předkládá ambiciózní pravidla pro transparentnost a vnitrostátní regulaci v odvětvích služeb a jiných odvětvích.

⁴ Zejména se odkazuje na závěry Rady ze dne 26. října 1999, 8. prosince 1999, 29. října 2001, 21. listopadu 2001, 21. července 2003 (které konkrétně stanoví, že ministerská prohlášení ze Singapuru a Dohá a související texty, jakož i předchozí závěry Rady představují základ pro činnost Unie při jednáních o rozvojovém programu z Dohá), 5. prosince 2003, 6. října 2004, 19. července 2005, 18. října 2005 (které konkrétně připomínají, že závěry Rady z října 1999 až července 2005 zůstávají v platnosti a společně tvoří mandát Komise pro jednání o rozvojovém programu z Dohá), 21. listopadu 2005, 12. června 2006, 10. března 2008 a 18. července 2008.

⁵ V roce 1997 byla založena pracovní skupina WTO pro vztahy mezi obchodem a investicemi.

⁶ Ustanovení čl. 21 odst. 2 písm. e) SEU.

⁷ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

Směrnice pro jednání navrhované pro jednání o usnadnění investic by vycházely ze stejného přístupu, jaký EU sleduje ve svých dohodách o volném obchodu.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Pravidla, která může EU ve WTO navrhnout, by byla plně v souladu s příslušnými právními předpisy EU týkajícími se vnitřního trhu, stavěla by na nich a odrážela by návrhy, které EU předložila při dvoustranných jednáních.

Navrhované směrnice pro jednání potvrzují, že jakákoli pravidla či závazky odsouhlasené Evropskou unií by měly být v souladu s právním rámcem EU (bod 5 přílohy).

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Ustanovení čl. 207 odst. 4 prvního pododstavce ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU.

Článek 207 stanoví, že pokud mají být sjednány dohody týkající se společné obchodní politiky, předloží Komise doporučení Radě. Komise při vedení těchto jednání konzultuje zvláštní výbor, který jmenuje Rada, aby jí v tomto úkolu napomáhal, a řídí se směrnicemi, které jí může dát Rada.

V čl. 218 odst. 3 SFEU se stanoví, že Komise předloží Radě doporučení. Rada má pravomoc přijímat rozhodnutí o zmocnění k zahájení jednání a podle čl. 218 odst. 4 SFEU může vyjednávači vydávat směrnice a může určit zvláštní výbor, se kterým musí být jednání konzultováno.

Pokud jde o jednání WTO o usnadnění investic, Rada již schválila zahájení jednání a poskytla Komisi směrnice týkající se obchodu a investic v rámci WTO. Pro přesnější vymezení těchto jednání je však nezbytné přijetí doplňujících směrnic pro jednání. Komise proto doporučuje, aby Rada přijala rozhodnutí na základě čl. 207 odst. 4 prvního pododstavce ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Společná obchodní politika je oblastí výlučné pravomoci EU podle článku 3 SFEU. Zásada subsidiarity se proto neuplatní (čl. 5 odst. 3 SEU).

- **Přiměřenost**

Doporučení Komise je v souladu se zásadou proporcionality (čl. 5 odst. 4 SEU).

- **Volba nástroje**

Rozhodnutí Rady Evropské unie týkající se směrnic pro jednání o usnadnění investic v rámci WTO, které doplňují směrnice poskytnuté Komisi v souvislosti s rozvojovou agendou z Dohá.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení ex post / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Veřejná konzultace nebyla provedena, neboť podstatné prvky jednání WTO nejsou dosud známy.

Komise pravidelně provádí konzultace se zúčastněnými stranami, mimo jiné v rámci skupiny odborníků pro obchodní dohody⁸ a dialogu s občanskou společností⁹.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Posouzení dopadů**

Posouzení dopadů nebylo provedeno z tohoto důvodu: Jednání WTO o usnadnění investic vycházejí ze stávajícího zmocnění Komise Radou k jednání v rámci WTO (viz oddíl 1). Podstata jednání nepředstavuje novou oblast politiky; jde o pokračování širších jednání WTO, která se nyní zúžila na konkrétnější oblast, která nezahrnuje liberalizaci nebo ochranu investic.

Na základě možných prvků mnohostranného rámce pro usnadnění investic, které byly identifikovány v kontrolním seznamu, nic nenasvědčuje tomu, že by ratifikace této dohody měla na EU významný vliv. Vedla by spíše ke kodifikaci postupů, které jsou v rámci EU již dobře zavedené. Dopad případných nových pravidel a závazků vyplývajících z jednání v rámci WTO bude pravděpodobně významnější pro některé třetí země, zejména rozvojové země a nejméně rozvinuté země. Tento dopad však nelze určit předem. Zaprvé z důvodu, že zúčastnění členové WTO dosud nepředložili návrhy pro jednání. Zadruhé proto, že není známo, kteří členové přijmou závazky ohledně nových pravidel a povinností v rámci WTO a v jakém časovém horizontu.

Až bude případný dopad jasnější, tj. až bude lépe znám obsah mnohostranného rámce a závazků členů WTO, posoudí Komise znovu, zda je třeba provést důkladnější analýzu. K tomu by mělo dojít nejpozději při uzavření jednání WTO.

EU se bude od počátečních fází jednání aktivně účastnit a předkládat návrhy, aby ovlivnila jejich výsledek.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Základní práva**

Tato iniciativa plně respektuje Listinu základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Tato iniciativa nemá rozpočtové důsledky.

⁸ <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

⁹ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Informativní dokumenty (u směrnic)**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Nevztahuje se na tento návrh.

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se doplňují směrnice pro jednání o rozvojovém programu z Dohá, pokud jde o jednání o mnohostranném rámci pro usnadnění investic

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rada v rámci rozvojového programu z Dohá schválila zahájení jednání ve Světové obchodní organizaci (WTO) a vydala směrnice určené Komisi týkající se mimo jiné obchodu a investic.
- (2) Dne 13. prosince 2017 přijalo 70 členů WTO na jedenácté Konferenci ministrů WTO společné prohlášení o usnadnění investic pro rozvoj¹⁰, v němž se vyzývá ke strukturovaným diskuzím zaměřeným na rozvoj mnohostranného rámce pro usnadnění investic.
- (3) Současná fáze diskusí zaměřených na rozvoj možných prvků mnohostranného rámce pro usnadnění investic skončí podle posledního harmonogramu¹¹ v červenci 2019 a po ní bude pravděpodobně na podzim 2019 následovat první fáze jednání.
- (4) Přijetí doplňujících směrnic pro jednání je nezbytné pro další vymezení postoje Unie při budoucích jednáních WTO o usnadnění investic.
- (5) Podle čl. 207 odst. 3 by jako výbor, se kterým bude jednání konzultováno, měl být i nadále určen výbor pro obchodní politiku,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Směrnice pro jednání určené Komisi, které se týkají rozvojového programu z Dohá, se doplňují směrnicemi pro jednání o mnohostranném rámci pro usnadnění investic stanoveném v příloze.

¹⁰ WT/MIN(17)/59.

¹¹ INF/IFD/W/3.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*